

ที่ จบ ๐๐๑๙/ว ๒๑๐๕

ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี
ถนนเลียบเนิน จบ ๒๒๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง โครงการการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงาน จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบรายงานผลการดำเนินงานฯ จำนวน ๑ ชุด

กรมการพัฒนาชุมชน กำหนดดำเนินงานโครงการการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้มีประสิทธิภาพ ทบทวนแนวทางการดำเนินงานศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และเพื่อให้ศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ และเกิดความต่อเนื่อง

เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการฯ เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและเป้าหมายการดำเนินงาน ขอให้อำเภอมอบหมาย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และรายงานผลการดำเนินงานให้จังหวัดทราบ ทาง E-mail address:cdd.chanthaburi@gmail.com ภายในวันที่๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมบูรณ์ หอมเอนก)
พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทร/โทรสาร ๐-๓๙๓๑-๑๕๖๕

แนวทางการดำเนินงานศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

.....

๑. ความหมาย

เป็นศูนย์ปฏิบัติการส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากระดับอำเภอ (Operation Center) เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพที่มีพื้นฐานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และให้บริการผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP โดยบูรณาการทุนชุมชนและความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีในระดับอำเภอ เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพ และรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน

๒.วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพที่มีพื้นฐานจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและให้บริการผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในระดับอำเภอ

๒.๒ เพื่อบูรณาการทุนชุมชนและความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีในระดับอำเภอ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากระดับอำเภอ

๒.๓ เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน

๓. ภารกิจ

ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้ค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง แล้วรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์และบริการชุมชน รวมทั้งนำไปลงทะเบียนเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จากนั้นส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งโดยการบูรณาการทุนชุมชน และความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีในระดับอำเภอ เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพ และรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน

มีกิจกรรมในการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ ได้ แล้วจัดทำคลังภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับอำเภอ

๒) ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาเข้าสู่โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

๓) ส่งเสริมความเข้มแข็งกลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ทั้งในด้านการผลิต การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และการตลาด

๔) จัดหาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้กับกลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

๕) ส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนจากกองทุนชุมชนและสถาบันทางการเงินในพื้นที่

๖) ส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP พัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) และหรือธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business)

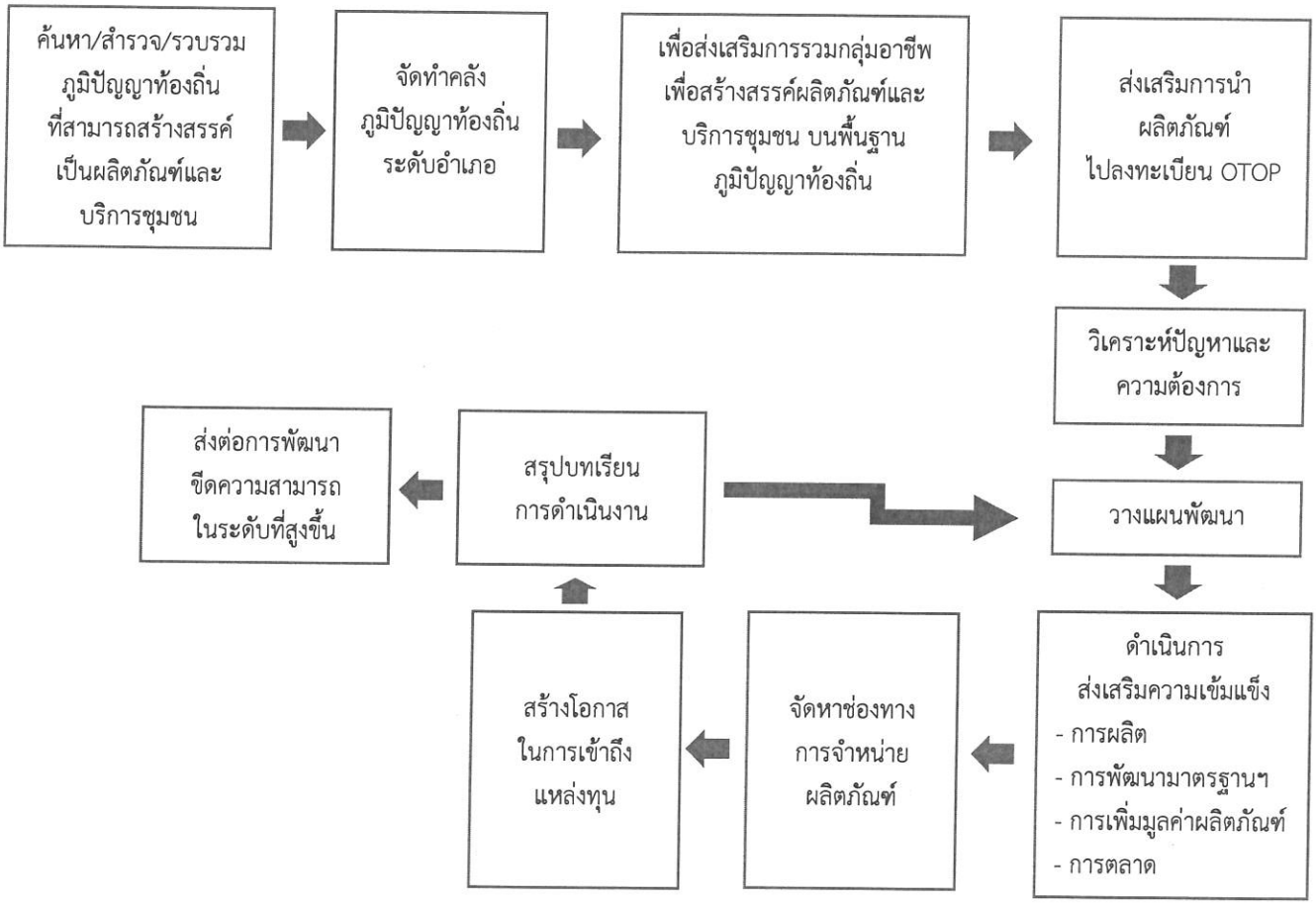
๔. กระบวนการในการขับเคลื่อนภารกิจและกิจกรรม

การทำงานของศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ในการขับเคลื่อนภารกิจและกิจกรรม เริ่มจากการกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการค้นหา/สำรวจ/รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ที่มีอยู่ในชุมชนนำมาจัดทำเป็นคลังภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วส่งเสริมการรวมกันเป็นกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการชุมชน จากนั้นนำไปเข้าสู่การลงทะเบียนเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูล ปัญหา ความต้องการ เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการในการพัฒนา ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งโดยการบูรณาการทุนชุมชนและหน่วยงานภาคี จัดหาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนจากกองทุนชุมชนและสถาบันการเงินในพื้นที่ นอกจากนั้นจะต้องจัดให้มีการสรุปบทเรียนผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรค แล้วนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในระยะต่อไป สำหรับในกรณีที่กลุ่มเป้าหมายจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพในเรื่องที่เกินขีดความสามารถของศูนย์ฯ และการพัฒนาขีดความสามารถต่อไป

โดยมีแผนภาพกระบวนการขับเคลื่อนภารกิจและกิจกรรม ดังนี้

แผนภูมิการขับเคลื่อนภารกิจและกิจกรรมของศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

.....

๕. แนวทางในการดำเนินงานของศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

เนื่องจากการพัฒนาขีดความสามารถของกลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีหน่วยงานที่เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาอย่างหลากหลาย ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด และในระดับประเทศ ดังนั้นเพื่อให้การทำงานของศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก มีตำแหน่งที่ชัดเจน (Position)

เป็นอัตลักษณ์จึงกำหนดแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถและจัดกิจกรรมของศูนย์ฯ แก่กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๕.๑ แนวทางในการพัฒนาความรู้และความสามารถของกลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

๑) การบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็งตามแนวคิดและหลักการที่ถูกต้อง

๒) การประกอบธุรกิจเบื้องต้น

๓) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์

๔) การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ เช่น การจัดทำเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ (Story of Product)

๕) การตลาด

๕.๒ แนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมกลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

๑) การจัดตั้งและรวมกลุ่มอาชีพบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒) การนำกลุ่มอาชีพ เข้าสู่กระบวนการลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

๓) ประสานและให้การสนับสนุนกลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้มีการดำเนินงาน ขอรับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มผช., อย., มอก., มาตรฐานเกษตรอินทรีย์, มาตรฐานฮาลาล, GAP, GMP, HACCP, Qmark เป็นต้น

๔) จัดหาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อเพิ่มทักษะทางการตลาด และเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น เช่น การจัดตลาดชุมชน การจำหน่ายในงานเทศกาลสำคัญ/งานประเพณีต่าง ๆ การออกร้านในโครงการอำเภอเคลื่อนที่ การจัดทำศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ การฝากขายในปั๊มน้ำมัน เป็นต้น

๕) ส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบกร OTOP ได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนจากกองทุนชุมชน และสถาบันทางการเงินในพื้นที่ เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน เป็นต้น

๖) ประสานให้ กลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้มีโอกาสรับการพัฒนาขีดความสามารถจากหน่วยงาน/องค์กร ในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

๕.๓ กลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมและให้บริการ

กลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมและให้บริการของศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากแบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑) ประชาชน/กลุ่ม/องค์กร ที่สนใจในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP

๒) ประชาชน/กลุ่ม/องค์กร ที่มีกิจกรรมในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ OTOP แต่ยังมิได้นำมาลงทะเบียนเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

๓) ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียนกับกรมการพัฒนาชุมชน ในฐานข้อมูล ปีปัจจุบัน ทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายตามข้อ ๑) และ ๒) ให้เน้นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพ

๖. กลไกการขับเคลื่อน และโครงสร้างการบริหารจัดการ

๖.๑ คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

จำนวน ๑๑ – ๑๕ คน โดยมีองค์ประกอบดังนี้

๑) นายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นประธานคณะกรรมการ

๒) พัฒนาการอำเภอ เป็น เลขานุการ

๓) ผู้แทนหน่วยงาน/องค์กร และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ที่นายอำเภอคัดเลือก จำนวน ๕ คน

๔) ผู้แทนผู้นำกลุ่ม/องค์กร/ครือข่าย ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่นายอำเภอคัดเลือก จำนวน ๔ - ๘ คน อาทิเช่น ประชาเครือข่ายผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ระดับอำเภอ ปราชญ์ชาวบ้าน นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จและมีจิตใจต้องการช่วยเหลือชุมชน เป็นต้น

๖.๒ โครงสร้างการบริหารของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ประชาสัมพันธ์ ฝ่ายวิชาการและข้อมูล ฝ่ายส่งเสริมการผลิต ฝ่ายส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ฝ่ายประสานแหล่งทุน และฝ่ายส่งเสริมการตลาด หรือกำหนดตำแหน่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็นของแต่ละพื้นที่

หมายเหตุ : กรณีพื้นที่ใดเห็นว่ากลไกกลขับเคลื่อนศูนย์ฯ ที่ใช้อยู่ตามแนวทางเดิม มีประสิทธิภาพดีแล้ว ให้ทำหนังสือถึงกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อขอใช้กลไกการขับเคลื่อนศูนย์ตามแนวทางเดิม เป็นรายกรณีไป

๖.๓ แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

เพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีกิจกรรมที่ต่อเนื่อง และมีผลงานที่เป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ไว้ดังนี้

๑) จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ อย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง

๒) จัดทำแผนในการส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๓) จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่เป็นรูปธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง โดยแสวงหาความร่วมมือจากภาคีพัฒนาทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมของศูนย์ฯ

๔) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง

๗. สถานที่ในการดำเนินงาน

สถานที่ตั้งของศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ให้พิจารณาใช้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเป็นลำดับแรก โดยต้องแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจนเป็นสัดส่วน และจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์/สื่อการเรียนรู้/ข้อมูล เพียงพอในการให้บริการ ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้สถานที่อื่น จะต้องเป็นพื้นที่ศูนย์กลางของอำเภอ มีเจ้าหน้าที่ประจำและกลุ่มเป้าหมายมาขอรับบริการได้สะดวก

.....

แบบรายงานผลการดำเนินงานศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ..... จังหวัด.....

ที่	กิจกรรมที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย ที่มารับบริการ	โครงสร้าง คณะกรรมการศูนย์	สื่อ/สิ่งพิมพ์ ที่ให้บริการในศูนย์ฯ	เอกสารหลักฐาน การให้บริการ	แผนการดำเนินงาน ของศูนย์ฯ

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓

- ตัวอย่าง -

แบบรายงานผลการดำเนินงานศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ..... จังหวัด.....

ที่	กิจกรรมที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย ที่มารับบริการ	โครงสร้าง คณะกรรมการศูนย์	สื่อ/สิ่งพิมพ์ ที่ให้บริการในศูนย์ฯ	เอกสารหลักฐาน การให้บริการ	แผนการดำเนินงาน ของศูนย์ฯ
	- ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ - จัดช่องทางการตลาด - จัดตั้ง/พัฒนา/สนับสนุน กลุ่มอาชีพ - ให้คำปรึกษากลุ่มอาชีพ - คัดเลือกผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP รายใหม่ เข้าร่วมอบรม - ฯลฯ	-กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์ชุมชน -กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP -กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต -กองทุน กขคจ./ กองทุนหมู่บ้าน -กลุ่ม/องค์กร/ เครือข่ายอื่น ๆ ในชุมชน -ประชาชนในหมู่บ้าน/	-นายอำเภอ/ผู้แทน -พัฒนาการอำเภอ -ผู้แทนหน่วยงาน/ องค์กร/ สถาบันการศึกษา -ผู้แทนผู้นำกลุ่ม/ องค์กร/ เครือข่าย ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้ผลิต	-แผ่นพับ/ใบปลิว -เอกสาร -File ข้อมูล -แผ่น CD ฯลฯ	-สมุดลงทะเบียน -ภาพถ่าย -แบบประเมินผลความพึงพอใจ ฯลฯ	-แผนเดือน/แผนรายไตรมาส/แผนประจำปี

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓